

ЈАВНО ВОДОПРИВРЕДНО ПРЕДУЗЕЋЕ
"СРБИЈАВОДЕ" - Београд
ВОДОПРИВРЕДНИ ЦЕНТАР "САВА-ДУНАВ" - Београд

ПРИМЉЕНО: 12. 09. 2018			
Орг. јед.	Број	Прилог	Вредност
OH	8296		

Generalnom direktoru JVP Srbije, Goranu Puzoviću

Generalnom direktoru JVP Beogradski vodovod i kanalizacija, Draganu Đorđeviću

cc: Gradonačelniku Beograda prof. dr. Zoranu Radojičiću

cc: Zameniku gradonačelnika Goranu Vesiću

Predmet: Sistematsko oštećivanje savskog nasipa zbog nemara rukovodećih ljudi u JVP Srbije i Beogradski vodovod i kanalizacija, kao i nebrige inspeksijskih službi Grada

Gospodine Gorane Puzoviću,

Gospodine Dragane Đorđeviću,

Želim da Vas obavestim o ozbiljnim problemima na savskom nasipu koji je posledica nebrige javnih preduzeća Srbije i Beogradski vodovod i kanalizacija, kao i nadležnih inspeksijskih službi grada.

Na nasipu je primećen jedan izvor iz samog nasipa i dokumentovan na facebook stranici @savskinasip, te prenesen na portalu Espresso, i televiziji TV Prva. Po svojoj prilici u pitanju je havarija cevi (ili creva) kojim se neki splavovi u bloku 45 snabdevaju vodom. Cev je oštećena, tako da voda natapa i oštećuje nasip. Šaht sa cevima i vodomernima je kod zgrade Nehruova 224, a cev ide do splavova Knjaz, Teatar na Savi, BG-P307B i OVOCONCEPTSPACE. Vlasnici splavova su u subotu, 08.09.2018. organizovali popravku bušne cevi, jer se JP BKV nisu odazvali njihovom pozivu, kako kažu. Međutim, nestručna opravka može dodatno ugroziti nasip ako je voda samo preusmerena ka unutrašnjosti nasipa. Osim toga, oni sasvim sigurno nisu rešavali problem oštećenja nasipa koje je voda izazvala. **Ovakva situacija je opasna, i zahtevam da Srbije i BVK pod hitno zatvore zatvarače u šahtu gde su te cevi priključene, a zatim da saniraju nasip.**

Nije jasno kako je JVP Beogradski vodovod i kanalizacija moglo da odobri ove priključke i probijanje nasipa cevima? Niti kako je JVP Srbije moglo da dozvoli da se cevi ukopavaju u nasip o kome se oni staraju. Nemoguće je da zaposleni JVP BVK nisu znali da se nasip probija radi provlačenja cevi. Takođe je nemoguće da je JVP Srbije dalo saglasnost na ovako ugrožavanje bezbednosti nasipa. Teško je poverovati i da JVP Srbije nije primetilo cevi koja izlaze iz nasipa i idu ka splavovima.

Želim takođe da vam skrenem pažnju i da je JVP Srbije u julu postavilo rampe koje treba da spreče kretanje motornih vozila po nasipu, osim servisnih vozila. Ova motorna vozila ozbiljno ugrožavaju savski nasip jer on nije dimenzionisan za njihovo kretanje. **Rampe još uvek nisu spuštene, i zahtevam da budu pod hitno spuštene da bi se sprečilo dalje urušavanje nasipa.**

Savski nasip od poplava brani više od 100 hiljada ljudi koji žive u savskim i bežanijskim blokovima. Nasip je u izuzetno lošem stanju što je posledica nedogovornosti JVP Srbije. Jasno je da JVP Srbije nije nadležno za rušenje nelegalnih vikendica koje su najveći problem. Međutim, meni nije poznato da je JVP Srbije podnelo neku krivičnu prijavu protiv ljudi koji trenutno grade vikendice, i ljudi koji nezakonito voze svoje automobile po nasipu. Nije mi poznato ni da je JVP Srbije podnelo krivičnu prijavu protiv Nemanje Stajića, sekretara Sekretarijata za poslove legalizacije objekata. Ovaj sekretarijat već više od 3 godine ne odbija zahteve za legalizaciju nelegalnih kuća na savskom nasipu koje ugrožavaju bezbednost velikog broja ljudi.

Što se tiče JVP BKV nije jasno kako je dopušteno da se nelegalni vikendaši na savskom nasipu priključe na struju i vodu Reni bunara. Reni bunari su izbušeni da bi se izvukla creva sa vodom. Nije poznato da je JVP BVK podnelo protiv nekog krivičnog prijavu zbog ovakvih nezakonitih i opasnih radnji. **Zahtevam da JVP BVK pod hitno zabrani protivzakonito korišćenje Reni bunara, i da sanira Reni bunare koji su oštećeni.**

U vezi sa situacijom na nasipu konsultovala sam poznatog vodoprivrednog stručnjaka prof. dr. Branislava Đorđevića, redovnog člana Akademije inženjerskih nauka Srbije, i evo šta mi je on ljubazno pismeno odgovorio. Sledi citat iz pisma B.Đorđevića, a ja se zahvaljujem profesoru što mi je na kasniju molbu dozvolio da taj njegov stav i citiram.

‘Provlačenje cevi kroz nasip je APSOLUTNO NEDOZVOLJENO. Time se pri velikim vodama, kada se nasip nađe u zoni uspora, koji na Savi može da bude i dosta dugog trajanja, stvara dominantan put za proviranje vode kroz nasip čime se izaziva veoma opasna pojava – SUFOZIJA nasipa u zoni takve cevi, što je velika bezbednosna opasnost. U hidrotehnici postoji jedno neumoljivo pravilo da se kroz trup nasute konstrukcije, koja može biti pod dugotrajnim usporom (to znači – pod vodom), ne smeju provlačiti nikakve cevi. A iako se provlače, jer su negde neophodne (samo zbog infrastrukture sistema zaštite od poplava i odvodnjavanja), onda se pravi posebna zaštitna dijafragma, da bi se sprečilo proviranje vode duž zidova cevi i postepena sufozija (ispiranje najpre sitnih, pa tokom vremena sve krupnijih čestica), koja će kad-tad dovesti do sloma nasute konstrukcije u toj zoni. Nasipi se neuporedivo češće ruše upravo zbog te pojave nego zbog prelivanja. Ne znam kako su cev ubacili, verovatno bušenjem nasipa sa strane, a još bi bilo opasnije ako su preko nasipa kopali jarak. Bilo koji postupak da su koristili u bilo kojoj zemlji napravili bi KRIVIČNO DELO, koje se kvalifikuje kao ‘ugrožavanje opšte sigurnosti velikog broja ljudi i materijalnih dobara’. Takva se oštećenja teško saniraju i to uvek ostaje slaba tačka nasipa. U svakom slučaju, nasip je na tom mestu ozbiljno oštećen, bez obzira što se laicima čini da to nije ništa. Nasipi su vrlo osetljive konstrukcije koje nam (zlo)pamte takve ljudske bezobrazluke i osionosti.

A to što kažete da neki ljudi kopaju po nasipu tražeći prekid cevi – to je NEČUVENO. U svetu bi ih odmah UHAPSILI, jer je to ozbiljno KRIVIČNO DELO. Da li možete da zamislite nekoga ko izađe na krunu nasute brane Vlasina i počne da na njoj kopa rov? Nasuta brana i nasip su strukturno i bezbednosno ista konstrukcija. Krivično delo je i izlaženje na savski nasip vozila, teških kamiona, transportera na kojima se voze građevinske mašine. Savski nasip nije javna saobraćajnica, nije dimenzionisan za tu svrhu. Ponekad se nasipi predviđaju za dve funkcije – kao saobraćajnica i za zaštitu od poplava. U tom slučaju se sasvim drukčije dimenzionišu i po gabaritima (širi su i imaju i bankine) i po geotehničkoj strukturi nasute konstrukcije koja vodi računa o računskom saobraćajnom opterećenju. U slučaju savskog nasipa to nije slučaj, dimenzionisan je i realizovan isključivo kao zaštitni nasip, pa je zato vrlo osetljiv kada se zloupotrebljava kao saobraćajnica. Takva zloupotreba predstavlja proces sistematske destrukcije nasipa. Zato JVP Srbijavode ima zakonsku obavezu da spreči nenamensko korišćenje tog dragocenog objekta fizičkom preprekom, pa čak ako treba i čuvarskom službom. Po nasipu smeju da se kreću isključivo servisna vozila vodoprivrede koja obavljaju tekuće i investiciono održavanje. Da dodam, ma kako to nekima sada izgledalo smešno: dok je u davnim vremenima u sektoru voda vladao gotovo vojnički red, postojala je institucija ‘čuvara nasipa’, koji su bili zaduženi za određene deonice, a na određenim mestima su bile čak i kuće za čuvare nasipa. Tada su ljudi bili ozbiljni i odgovorni i znali su da im i bukvalno i životi i imanje zavise od pouzdanosti nasipa.

Da zaključim. Država je poverila sve svoje zaštitne sisteme za odbranu od poplava JVP Srbijavode i vi bi trebalo da ih izvestite o tim događanjima na nasipu. Ako imate fotografije pošaljite im i njih i oni su u obavezi da deluju. Čak ni u nekoj zabačenoj zemlji Afrike ili Azije ne bi dozvolili bilo kome da prekopava nasip i da u njega ukopava neke svoje cevi. Mi ne retko sa potcenjivanjem govorimo o takvim zemljama, ali ja vas uveravam, pošto pouzdano to znam, da i tamo kao svuda u svetu, vodoprivredne sisteme vode veoma kvalifikovani hidrotehnički inženjeri, školovani na prestižnim univerzitetima. Za neke znam da su

se školovali kod nas na Građevinskom fakultetu u Beogradu, jer sam im bio profesor. Ti ljudi iz Afrike ili Azije ne bi dozvolili da se osetljiva konstrukcija nasipa, kao ona koja čuva tako veliki grad kakav je Novi Beograd, razara vozilima uljeza na vodnom zemljištu. Nekada smo se borili protiv bizamskih pacova kao velikih neprijatelja savskog nasipa, sada su se pojavili mnogo opasniji dvonožni (kao i četvorotočkovni) destruktori. A šta je tu posebno opasno? Opasno je to što te velike štetočine nasipa i izvorišta i ugrožavaju hidrotehnične bezbednosti Srbije, nadležne državne službe koje su plaćene za održavanje i bezbednost zaštitnih sistema ne kvalifikuju kao razarače sistema u koje je država uložila veliki novac.

Vikendice koje su iznikle neposredno kraj bunara građene su mesecima i za mene kao građanina velika je misterija pomešana sa strahom: zar je moguće da stručni i rukovodeći aparat Beogradskog vodovoda nije odmah reagovao, već prvog dana, kada se neko usudio da počne da kopa temelje kuće neposredno kraj bunara? Ne samo da nije reagovao, već im je dozvolio da se instalacijama priključe na bunar! Osećam se ranjivo i nebezbedno, jer nisam siguran šta sve mogu da ubace u izvorište podzemnih voda neki nesavesni ljudi, a šta tek mogu da urade dobro obučeni ljudi sa veoma lošim namerama. Tokom studijskog boravka u Francuskoj posetio sam i jedno izvorište. Inženjer koji me je vodio unapred se najavio (rekao mi je da i direktor mora da se najavi), pa smo krenuli tek kada je dobio odobrenje. Službeno vozilo kojim smo stigli parkirano je na povećoj udaljenosti, na obezbeđenom platou sa koga naftini derivati ne mogu da se razliju u okruženje. Koliko je to 'svetlosnih godina' ispred našeg tretmana izvorišta glavnog grada, po kome se vozilima, kamionima, pa i teškim građevinskim mašinama muva svako kome se to čefne. I na kome se septičke jame prave u aluvionu izvorišta! Kao hidrotehnički inženjer i građanin osećam se i posramljeno i uplašeno zbog takvog primitivnog divljanja. I zbog ravnodušnosti onih kojima smo poverili da se o tim dragocenim sistemima staraju.

Dugo sam bio ekspert SFRJ u Komitetu za vode EEK UN u Ženevi, znam kako su organizovane vodoprivrede u celom svetu. Tvrdim da su ovako opasna destruktivna ponašanja kraj nasipa na vodnom zemljištu, kao i na izvorištima - apsolutno nezamisliva. Iza ovog svog stava stojim sa punim ljudskim i stručnim integritetom.' (Završen citat pismenog odgovora prof. dr Branislava Đorđevića).

Očekujem da pod hitno zatvorite vodu koja natapa nasip, i da sanirate štetu. Očekujem da pod hitno zatvorite rampe na savskom nasipu, i sprečite kretanje motornih vozila po njemu. Takođe očekujem da pod hitno sanirate Reni bunare koji su oštećeni. Na kraju, zahtevam da podnesete krivične prijave protiv svih aktera koji ugrožavaju savski nasip, kao naravno i druge nasipe. Molim vas da me o svim preduzetim radnjama obavestite u najkraćem mogućem roku.

Prof. dr Aleksandra Smiljanić,

Mogu vam dostaviti veliki broj slika i video priloga koje pokazuju navedene probleme, ovde su priložene tri.

Rov iskopan na nasipu da bi se rešavao problem probušenog creva, očigledno nestručno.

Voda u rovu. Protok se može videti na videu <https://www.youtube.com/watch?v=uqGpz9LC0q4>

Izbušeni Reni bunar sa brojnim cevima (crevima).